

~~SECRET~~

Re: Meeting with Petr Tronko [

Date: Week of Oct. 18, 1965

Sources: ^{Dec 29 from} Prof. Dr. Yu. Szumowsky

DECLASSIFIED AND RELEASED BY
CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY
SOURCE METHOD EXEMPTION 3020
NAZI WAR CRIMES CLOSURE ACT
DATE 2007

One evening of the a/m week Sz. was at a party given by the Ivory Coast delegation to the U.N. Ukrainian delegation was also at this party, and when Sergey Shevchenko, head of the Ukr. Perm. Mission spotted Sz. he wanted to introduce Petr Tronko and the rest of the crew to Sz.

Shevchenko was to have said something like this:

"Papa Profesor, you must meet Professor Tronko, who is also an archeologist and a noted scholar like you."

Tronko expressed pleasure at meeting Sz. He told Sz. that he knows Sz.'s brother, the university professor who lives in Paris, and asked how he was.

Sz. replied that the brother is doing research on sperms. At this point Shevchenko interjected jokingly: "Tell him to stop working on sperms, otherwise there will be nothing for us men to do on this world." This brought a hearty laughter from the whole group.

In relating this Sz. explained that his brother had travelled to Kiev with a delegation of scholars and cultural leaders and during the first occupation of Lviv by the Soviet Union (1939-1941). He also said that Tronko told him, that he (Tronko) lectured at Lviv University during that time.

Tronko then turned to Sz. once again and said:

"Mr. Szumowsky, you are a scholar, an intelligent man. You are also a correspondent of 'Svoboda', right?"

"That's right," said Sz.

"Tell me then," asked Tronko, "why do they write such nonsense. A newspaper may have opposing views, it may not agree with another country's policy, but don't you agree that it should not ~~have~~ have / unfounded insulting attacks."

In relating this further, Sz. was unable to use any names, which were strange to him. Apparently Tronko was referring to Svoboda editorials

origin [

per ledger

17 65
SX-4938

Tronko 2

about the changes in Kiev: removal of Palamarchuk from Foreign Affairs, and replacement ~~xxxx~~ of Kazanets by Shcherbytsky. Sz. could only say, that Tronko had said, that "that man" still has a very important position, that he is now ambassador of the entire Soviet Union to "an African country."

Sz. replied to Tronko as follows:

"Mister Minister, I am unable to say anything to what you've just said, because I did not read those articles. They don't even send me the "Svoboda", so I don't know what's printed in it. I just want you to know this: your speech at the U.N. in Ukrainian was a great emotional experience. I was elated when I heard you. You demonstrated that Ukraine is a separate nation. You know that we have many enemies here. The Russians ..."

"What Russians?" asked Tronko.

"Why, the Whites, those blackguards, of course."

"Oh," remarked Tronko.

"... and the Poles and Jews, are all against us. They all deny that Ukraine exists. But you have demonstrated for the whole world that Ukraine does exist."

Then Sz. said he threw some political curves at Tronko, and asked him why Ukraine is not like Rumania -- Communist, but independent.

He was very happy with Tronko's answer, who had apparently said that "everything takes time." And commenting on Sz's praise of the speech in Ukrainian, Tronko was to have said that things have changed; now he speaks in Ukrainian at the U.N. (implying that it could not have been done earlier, and greater things are still to come. All this was strictly in reference on Sz's part. Tronko did not use the exact words). This made Sz. also very happy.

A photographer at the party took a picture, and Sz. now has that picture. It shows him with Tronko.

The next day Sz. said he went to "Svoboda" mainly to enquire when his article on African press would appear. He spoke to Dragan and Lesawyer, "who were very friendly towards me, and Lesawyer even shook my hand."

SECRET

Апрель 1955

Шановний пане Генеральний Секретар! Панове!

Як Вам відомо, в минулому році український народ, всі народи багатонаціонального Радянського Союзу, все прогресивне людство світу урочисто вшанували 150-річчя з дня народження великого сина України, геніального поета-гуманіста, революціонера-демократа, художника-мислителя Тараса Григоровича Шевченка.

Безсмертний Кобзар, як його назвав наш народ, Тарас Шевченко все своє свідоме життя був глаголателем свободи і братерства всіх народів, його благородні ідеали освітлюють і сьогодні шлях до кращого майбутнього людства.

Нам приємно сказати, що МЕРКО - одна із організацій сім'ї Об'єднаних Націй - взяла активну участь у підготовці і проведенні звільно, що значна робота МЕРКО в цій благородній справі забезпечила широке відзначення і вшанування 150-річчя з дня народження великого Кобзаря в багатьох країнах світу.

На відзначення цієї дати згідно з постановою Урядового Шевченківського комітету в Українській РСР була заснована і випущена пам'ятна Шевченківська медаль, яка вже вручена багатьом видатним працівникам науки, культури, мистецтва, громадським діячам як в нашої країні, так і за її межами.

Дозвольте мені як членові Урядового звільного комітету Республіки вручити Вам, пане Генеральний Секретар, цю пам'ятну Шевченківську медаль і його безсмертний поетичний твір Кобзар, що був випущений до цієї знаменної дати.

Користуючись нагодою, що вручення Вам медалі відбувається у дні роботи XV сесії Генеральної Асамблеї ООН, я хотів би як глава делегації Української РСР підкреслити, як про це вже наша делегація неодноразово заявляла на всіх сесіях Генеральної Асамблеї, що український народ завжди виступав і виступає послідовним захисником справи миру, що Українська Радянська Соціалістична Республіка як одна із фундаторів ООН стоїть за зміцнення Організації Об'єднаних Націй на основі суворого дотримання Статуту ООН, і нас радує кожний крок ООН, спрямований на зміцнення дружби і взаєморозуміння між народами.

Дозвольте, пане Генеральний Секретар, побажати Вам доброго здоров'я, нових успіхів у роботі, у виконанні Вашої складної і почесної місії.